

J E L E N K O R
P O L I T I K A I T E K I N T E T B E N
A' K É T H A Z A ' S K Ü L F Ö L D
H Í R L E V E L E I B Ő L

S Z E R K E S Z T I ' S
É R T E S Í T Ő T O L D A L É K K A L

K I A D J A

H E L M E C Z Y M I H Á L Y .

Harmadik évi folyamata' második fele.

1585

P E S T E N ,

L A N D E R E R K Ö N Y V N Y O M T A T Ó I N T É Z E T É B E N .

1 8 3 4 .

JELENTÉS

1881

1881

1881

Hazádnak és az Emberiségnek élj!

Tiszteld a' Szépet, Jót, Igazat, Valót.

1881

53. sz.

Foglal
ke
bü
's
na

MA

Pe

rületi ü

son j

kelyig

haza ki

12kén

biró 's

K

lemség

összeh

ország

ő excj

ez, mi

az ő F

jun. 19

tett el

's előb

nácsko

's rend

és csak

meg a

kos sza

tek a'

nes al

Horvá

szok l

vetje.

veztet

elnök

megny

magas

a' leg

egyes

ülés d

ez or

den r

nem r

lem in

gositt

akade

püspö

lent l

szék,

tishti

küldö

Foglalat. Magyar- és Erdélyország (Pozsony; Erdélyben az országgyűlés jun. 20kán ünnepiesen megnyitattik, a' kir. kegy. előadások tartalma; kir. kam. tudósítás; különféle; katonai előléptetések.) Anglia (elegy a' legujabb hírek-bül.) Franciaország (uj követ-választások, választói eskü, nemzeti őrség, négyes szövetség, Lamennais munkája, 's mind ezek felől a' hírlapok bíráló véleményi) Németország (bécsi conferentia vége; Tieck Lajos 61dik születés-napja 's a' t.) Portugália (négyzeres szerződés, 's az érdekes legujabbak.) Elegyhir.

MAGYAR- és ERDÉLYORSZÁG.

Pozsonyban a' közelebbi napokban csupán ke-
rületi ülések tartattak, mellyekben a' tanácskozá-
son, 26ig a' végintézetekről szóló XIdik cik-
kelyig mentek elő. — Tek. Mármaros vármegye,
haza kívánkozó országgyűlési követei helyébe jun.
12kén tartott közgyűlésében Várady Antal fős-
bíró 's MórícZ Péter főadószedő urakat választotta.

Kolozsvár: Minekutána az erdélyi n. fejede-
lemségnek fős. Urunk által f. eszt. máj. 26ikára
összehívott RRei, ugyanazon hónap 28kán első
országos ülésöket kir. kincstárnok gr. Nemes Ádám
ő excja ideigleni elnöksége alatt megkezdék, 's
ez, mint hírré is tettük, egy ideig félbenszakadt;
az ő Fölségtől érkezett kegy. utasításnál fogva
jun. 19kén, a' fentisztelt 's közönségesen szere-
tett elnök ur előlülése alatt tovább folytattatott,
's előbb is a' toll ideigleni viteléről tartván a' ta-
nácskozás, megállapított: hogy a' rendes elnök
's rendes ítélőmesterek törvényes elválasztásukig,
és csak azon végre, ideigleni tollvivőket biznának
meg a' három egyesült nemzet tagjaiból, a' mi tit-
kos szavazás utján meg is történt. Többséget nyer-
tek a' ns magyar nemzet részéről b. Kemény Dé-
nes alsó Fejér megyei követ, a' ns székelységbül
Horváth István kir. táblai számfeletti bíró, a' szá-
szok közül Dinges János Besztercze-vidéke kö-
vetje. Ezután egy 17 tagbul álló küldöttség ne-
veztetett ki, melly az imént említett országgyűlési
elnök vezérése alatt, más nap az országgyűlés
megnyitására a' kir. biztost főhg Ferdinand ő kir.
magasságát híja meg. Elhatározván végre, hogy
a' legközelebbi ülésben az országgyűlés tagjai az
egyesülési és hódolási hitet letegyék, az országos
ülés délutáni 3kor eloszlott. A' közörvendés, melly
ez országos ülés fölött támadt, annyira elfogá min-
den rendüek szívét, hogy a' város az nap estve,
nem rendelésbül, hanem önkényleg 's a' jó Fejde-
lem iránt viseltető tisztelet és szeretetbül kivilá-
gosított. Más nap (20dikán) reggel 8 $\frac{1}{2}$ kor az
akadémiai szentegyházban a' sz. léleknek a' r. kath.
püspök ő excjától ünnepileg tartott hívásán, megie-
lent kir. biztos ő Magassága, a' kir. főkormány-
szék, igen számos országgyűlési tag 's a' katonai
tiszti kar; végeztével pedig, a' fenemlített orsz.
küldöttség gr. Nemes Ádám ur ő excja vezetése

alatt ő k. Magasságához menvén, őt az országgyű-
lés megnyitására ünnepélyesen meghitta, mellyre
a' Föhg-biztos következőleg felelt magyarul: „Élé-
gedéssel értem a' ns követség tudósításából, hogy
a' ns KK. és RR. a' megtartandó országgyűlésre
teljes számmal egybegyűlve vannak. 11 óraker,
igaz örömmel a' ns KK. és RR. között meg fogok
jelenni, 's ő cs. kir. szentséges Fölsége reám ke-
gyelmesen bizni méltóztatott parancsolatját telje-
síteni.“ 11kor a' fens. Biztos ur szállásáról kiin-
dulván, a' kiállott katonai kettős, városi polgárok 's
czéhek sorai közt ment dísz-hintájában az országhá-
zig; itt a' lépcsők alján a' kir. kormányzék tag-
jaitól fogadtatott 's ugyanazoktul kísérve lépett a'
terembe, hol többszörös harsány „éljen“ kiáltás-
sal fogadtaték 's nem egy két hazafinak örömköny-
csepje hirdeté ezen olly rég szívszakadva várt
szempillantatért érzett öröm kifakadását. Alig esön-
desülhető örömszaj közt foglalá el ő Fensége a' szá-
mára készített trónt 's az őt e' gyűlésre teljes ha-
talmu kir. biztossá kinevező fejedelmi leírás felol-
vastatása után következő tartalmu beszéddel nyitá-
meg az országgyűlést latánul. *)

*) „Per altissimam suae Majestatis sacratissimae clementiam
regiam eo ornatus officio, ut Statibus, et Ordinibus per-
chari Eidem Altfatae magni hujus Transsylvaniae prin-
cipatus pro comitiis legali more celebrandis via legibus
praescripta congregatis, qua plenipotentarius suae Ma-
jestatis sacratissimae Commissarius generalem regni
diaetam, auspiciatissimum communium desideriorum ter-
minum aperiatur: in hac mei nominatione pergratum non
minus, ac honorificum altissimae benignitatis, ac fidu-
ciae signum recolo. — In explendis provinciae hujus par-
tibus omnes eo convertam conatus, quo benignis, pa-
ternisque Majestatis suae sacratissimae intentionibus
pro viribus respondeam; inclytorum vero Statuum, et
Ordinum benevolentiam, ac fiduciam consequi valeam,
optatissimo functurus officio, dum legales eorumdem
preces, atque petita apud augustum thronum promovere
potero. — Brevi quo in hac tot, tantisque naturae donis
ornata regione, inque sinu generosae hujus gentis com-
moror tempore, quam plurima luculenta sane homagia-
lis devotionis, profundaeque erga optimum principem
venerationis testimonia experiundi grata mihi suppedit
ocasio, quae, ut novam illibatae, homagialisque er-
ga sacratissimam suam Majestatem in omnibus eventuum
vicissitudinibus contestatae cuictorum magni hujus prin-
cipatus Statuum fidelitatis tesseram, ad augustissimum
solium perferre summi instar reputavi solatii. — Ulti-
mum quod pro obtinenda, consolidandaque pace geri
oportuit bellum, graves, qui in finitimis regionibus sibi
successere eventus, exitialis simul, ac calamitosus, qui
in tota fere monarchia grassabatur morbus, aliaque nec
provido futurorum consilio, nec paterna augustissimi

„Ő Fölségének kir. legfensőbb kegyelméből felruházta azon tiszttel, hogy az Előtte olly kedves erdélyi nfejdelemiség törvényes szokás szerint tartandó országgyűlésére törvényes módon egybegyülekezett KK. és RR. deinek mint ő Fölsége teljes hatalmu megbizottja az országgyűlést, e' minden kívánatok legszerencsésb határpontját, megnyissam: e' kineveztetésében ő Fölsége bizodalmanak 's kegyességének nem kevesbé kedves mint igen tiszteletes jelenségét tisztetem. — Teljesítésében ime' tisztellem, minden törekvésim oda czélzandanak, hogy ő Fölsége kegyelmes és atyai szándékinak kitelhetőleg megfelelhessenek, a' tek. KK. és RR. hajlandóságát 's bizodalmat pedig megnyerhessem, legkívánatosb tisztemben járandván el, ha törvényes kérelmüket 's kívánatikat a' föls. királyszerék elibe terjeszthetem. — Azon rövid idő, mellyben imez, olly sok 's annyiféle természet-ajándékkal diszes, tartományban 's e' nemes nemzet közepett mulatok, kedves alkalman volt valóban számos és igen világos bizonyoságit tapasztalom a' legjobb fejdelem iránt viseltető alattvalói hódolás és mély tiszteletnek, mellyeket, mint ő Fölsége szentséges személye iránt e' nfejdelemiség minden Rendeitől a' történetek minden viszontagságiban bebizonyított feddhetetlen alattvalói hűség ujjab tanujelét, a' föls. uralkodó szerék elibe terjeszteni legfőbb örömemnek tartottam. — Az utolsó háboru, mellyet békeszerzés 's megállapítás miatt viselni kelle; a' szomszéd tartományokban egymásra következett fontos történetek; ama' végveszélyü 's inséges nyavalya, melly szinte az egész birodalmat pusztította, és más körülmények, mellyeket se jövendőre intézett előgondoskodás, se a' föls. fejdelem atyai aggodalma elhárítani nem voltak képesek, hosszab évsor alatt voltak gát-okai, hogy ő Fölsége, legkegyelmésb fejdelmünk, az ősi alkotmányt mindenkor és mindenben fontartani kívánó ohajtása szerint törvényes országgyűlést nem hihattott egybe. Annál erősbem vagyok meggyőződve tehát, hogy a' tek. KK. és RR. most már a' közjóru országgyűlésileg tanácskozás miatt törvényesen összegyűlve annál lelkesebben kapnak az isteni gondviselés-engedte időponton 's élnek a' kir. kegyelemből jutott alkalommal 's annál serényebben rajta lesznek, hogy a' törvények értelmében mindenek előtt a' fölolvastatandó kir. előadásoknak tegyenek eleget, azután pedig mindazon munkák és tanácskozásokkal szorgalmasan foglalatoskodjanak, mellyek a' köz boldogságnak, mellynél ő Föl-

Principis sollicitudine superari queuntia adjuncta longiori annorum serie impedimento fuere, quominus sua Majestas sacratissima, princeps noster clementissimus, pro paterno suo avitam constitutionem semper, et ubique sustentandi desiderio legalia convocare potuisset comitia. Eo firmitus persvavum habeo inelytos Status, et Ordines nunc jam legali de publico bene in comitiis consulendi scopo confluentes concessum sibi a providentia divina temporis momentum oportunissimamque per clementiam régiam oblatam occasionem eo alacrius arrepturos, atque eo impensius conaisuros, ut in sensu legum ante omnia régiis, quas intelligent, propositionibus, satisfacere, et subseque omnibus iis laboribus solerter incumbere, ea demum inire possint consilia. quae felicitatis publicae, qua paterno Majestatis suae sacratissimae cordi nihil antiquius est, laetum, ac fundatum pollicentur incrementum.“

sége atyai szívének semmi sines kívánatosb, örvedetes és alapos gyarapodást szerezzenek.“

Ezen többszeres „éljen“ kiáltás követte beszédre miután kormányseréki elnök b. Józsiika János ur ő excja válasz-beszédét elmondá, fölolvastattak a' kir. k. előadások következőleg:

„Első Ferencz 's a' t. — Az eltölt időkben közbejött 's egymásra csoportozott kétes és fölötté terhes körülmények közt, kormányunk alatti népeink közboldogításával szünetlen foglalatoskodó atyai szívünket a' terhelő gondok annyira elfoglalák, hogy különösen az utóbbi időkben, az áldott béke közepett is, több ollyas történet fordult elő, mellyek ugyan minket az országgyűlés összehívása iránti szándékunktól 's mulhatatlan gondoskodásunktól el nem fordítottak, mindazáltal kegyelmes akaratumk teljesítését ohajtásunk ellenére késlettették; 's jóllehet ezen körülményektől a' jelen idő állása sem sokat különbözik; még is azon őszinte kegyes indulatumknak 's atyai szeretetünknek, mellyel a' kedves erdélyi nfejdelemiség 's hozzá tartozó szerék KK. és RR. törvényeinek 's jusainak sértetlenül megtartása, 's a' köz boldogság minden czélirányos eszközök általi előmozdítása iránt viseltetünk, bizonyoságit kívánván adni, a' nevezett erdélyi nfejdelemiségnek 's hozzá tartozó szeréknek három nemzetből álló közönséges országos gyűlést, folyó esztendő maj. 26kára Kolozsvár szabad kir. városába összehittuk, 's ezen országos gyűlésre királyi teljes hatalmu Biztosunknak és személyünk képviselőjének ausztriai főherczeg estei Ferdinand Károly 's a' t. 's a' t. kedves rokonunkat kinevezetük. Kinek is ti mind azokban, mellyeket a' mi nevünkben előtökbe fog terjeszteni, teljes hitelt adni, 's az általa hozzátok intézendő kegy. kir. válaszuknak hódoló tisztelettel 's halás szívvvel engedelmeskedni fogtok. — Ezen országgyűlésen pedig minden más tanácskozási tárgyak fölött a' következőket kívánjuk elővétetni:

1) Hogy az ország sarkalatos és más diplomatikai hivatalaira, mellyek az elmúlt országgyűléstől fogva lefolyt idő alatt ürességbe jöttek, 's az alatt kegy. kir. kinevezésink által provisorio modo betöltettek, tiáltalatos a' törvényektől adatott jusotok szerint a' törvény értelmében 's a' köz boldogság tekintetéből illy nagy fontosságú tárgyhoz illő előrelátással, candidatiók tétessenek 's azok nekünk kegy. kinevezés végett haladék nélkül fölterjesztessenek.

2) Az ezelőtti országgyűlésekről kegy. jóváhagyás és megerősítés végett előnkbe terjesztett törvény-javaslatokra és fölírásokra adott kegy. kir. leírásink, szokott módszerint kihirdettessenek, 's a' kir. megerősítésünket nyert törvényczikkelyek a' törvények sorába iktattassanak.

3) Az 1791beli 64ik törvényczikkben kirendelt országos biztosságok munkájának, mellyek országgyűlésen még nem vizsgáltattak meg, az időközben változott környülállásokhoz alkalmaztatására; továbbá, az országos biztosságok által be nem végzett munkák mentül hamarábbi kidolgozására, a' ti kebletekből egy, vagy a' mint czélirányosabbnak fog látszani, több biztosság neveztessek ki. Az adózó nép sorsa iránt viseltető atyai gondosságunknál fogva pedig azt akarjuk, hogy az 1791: 27. törv. czikkben

érdekelt 's az adózók földesuri szolgálatjuk és tartozásuk elrendelése iránti urbéri munkalati tárgyra különös tekintet fordították, 's a' többi munkalatok fölött legelőbb ehöz kezdve, ez a' legközelebbi országgyűlésen, 's ezután a' többi munkalati tárgyak is, a' mennýiben lehet, igen rövid idő alatt országgyűlésen megvizsgáltatván 's elhatározatván, a' közboldogságra hasznos törvények hozathassanak. Mindezekből nyilvános lévén előttetek, hogy minden mi szándékunk, csak a' köz boldogságnak, az ősi sarkalatos törvények és diplomatikai kötések utján leendő, előmozdítására és megerősítésére intéztettek, bizunk hogy ti hűséges KK. és RR. ezen köz boldogság 's tulajdon javatok előmozdítására intézett kegy. kir. akaratunkat hálás érzéssel fogadjátok, 's teljesítitek, 's minden igyekezetiteket arra fordítandjátok, hogy azokból, mik a' tanácskozások fontosságára 's mérseklésre, a' helyes rend fontartására megkivántatnak, 's mellyek nélkül illy fontos következményű tárgyakat sükeresen nem folytathatni; semmit el ne mulassatok 's a' t. Martz. 18kán 1834. következnek az aláírások.

Ezen kir. előadások fölolvastatása után a' biztos Főherczeg kísérvé a' kormányzék tagjaitól eltávozván meghatározatott: hogy ezen kir. terjesztvények közleírásra adassanak 's az országgyűlésen elővetetendő tárgyak előbb a' nemzeti gyűlésekben vétessenek illő fontolat alá. Ennek következésében a' jun. 21. 's 23ki nemzeti ülésekben a' RRdeknek a' jegyző- és naplókönyvek vitelmódja elintézéséről, az országgyűlési Rendek lajstromáról 's a' rendes elnök 's ítélőmesterek választási módjáról tanácskoztak, mind ezen tárgyat a' 24kén tartandó országos ülésben elhatározásban megállapítandók. — Midőn a' Főhg. az országgyűlés megnyitásátul hazatért, az egész menet közben harsogó éljen kiáltások közt lehet hallani ezen szavakat: éljen a' jó herczeg! éljen a' kegyes jó fejdelem! — Erd. Hiradó.

Ő es. kir. Főlsége a' nagymélt. m. k. u. Kamaránál Schröckmayer György nyugalmaztával megürült protokollista hivatalra Roesler János jegyzőkönyv-hivatali tisztet méltóztatott kinevezni. — A' n. m. magy. kir. udv. Kamara miskolezi sóárnok Pechata András pozsonyi, Talabér József egri ell. sómázsamestert pedig ugyan egri sóárnokká nevezé ki; Bruszturán volt ideigleni bareza-tiszt (Bolletant) Vas Jánost Voloszankára egyesült vám-'s harminczadhivatali perceptorrá; továbbá Sívárott a' megürült tonnasuly-beclő (tonnen-tarir) hivatalra Stephacsik János ugyan helybeli mázsairnokot; Nagy-Váradra pajaórré Nagy Antal Aradon volt sópractieanst; Miskolezra sómázsássá eddig Poroszlón volt sómázsás Kaszner Jánost; 's végre Mitroviczra mázsamesterré Spacsek János előbb Körmeden volt mázsamestert alkalmazá. Nagybányai sómázsás Balogh Péter meghalálozott. (Kir. k. tud.)

Különféle: Horvát bán ő excja, ki az orozva megrohant Czettintől 's a' határszélek vizsgálatából jun. 14kén Zágrábba visszajött vala, 19kén újra oda utazott. — Beszterezén (Erdélyben) jun. 13ikán a' két hazai tiszt. Minorita szerzet igen érdemes provincialisa Egyed Kajetán ur guta-utésből meghalálozott éltének 53ban. — Kovács József asztalos legény Bécsben, az udv. egyetemi Kamarától 2 esztendőre kizáró privilegiumot nyert föltalálásaért egy ollyatén pamlag-zsöllyeszéknek, mellyet a' belsejébe illesztett mechanismus által, kívülről egy alig észrevehető kis billentyűvel, olly irányra 's helyzetre alkalmazhatni, minő az ülö, vagy fekvőnek tetszik.

Az ausztriai cs. kir. hadseregnél következő tisztváltozások történtek: másod-elnökké az udv. hadi tanácshoz ő Főlsége az eddig Slavoniában volt korm. generált, altábornagy b. Radoszewics Demetert nevezte ki; Theresienstadti várparancsnokká eddig Morvában korm. lovassági general gr. Klebelsberg Jánost; kormányzó generalokká: Morvába altábornagy 's udv. haditanácsnok gr. Mazzuchelli Aloizt; Slavoniába altábornagy b. Csollich Mark felső-ausztriai katonasági kormányzót; Csehországba altáb. gr. Mensdorf-Pouilly Erdélyben volt korm. generált; Erdélybe altáb. b. Wernhardt Pált (bazini fi Pozsony vgyébül); és felső Ausztriába altáb. gr. Auersperg Miksát, 's ezek közül négyet u. m. Mazzuchelli, Csollich, Mensdorf-Pouilly, és Wernhardt altábornagyokat; valamint a' tengeri had főparancsnokát vagy admiral (altábornagy) Paulucci Hamilear marquist egyszersmind b. t. tanácsnokokká nevezvén ki.

A N G L I A.

Junius 23kán, mint a' reformbill kir. helybenhagyást nyeresé év fordulati napján John Russel lord Bristonban a' londoni szegény polgárok számára egy kórház talpkövetévé le, mellyet a' reformbill ünneplésére szándéklott kivilágítás helyett határozotak építtetni. — A' Globe szerint a' belgák királya, szándékától utódja (successora) kinevezése iránt, elállott, mivel e' rendszabás kiméttlensége nemesak a' gyöngédséget sértette volna meg a' királyné 's vérsége iránt, hanem egyszersmind a' tiszteletet is szövetségeseire nézve. A' belgakamara, vagy külső befolyás okozá ezt hihetőleg, mert különben e' gondolatra olly eszes férfi, mint a' belgák királya, bizonyosan nem jutott volna. Ugyancsak a' Globe számítja ki, hogy a' szabólegények vonakodása következésiben 8000 német szabó talált munkát Londonban. — Backhouse ur alstatustitoknok a' külhivatalnál a' spanyol követtel Donegal hajóra mentek, mellyen d. Carlos Portsmouthba érkezett, hogy d. Carlost Spanyolországra nézve hasonló egyezésre bírják, minőt d. Miguel Portugáliára nézve adott, de azt d. Carlos kereken megtagadá. Mind ezt

azonban hitelesen nem tudhatni. — A' ministerium Cutlar-Fergusson urban nagy befolyásu tagot nyert. E' választással a' Times is meg van elégtel-ve. — A' Globe szerint Irland déli 's nyugoti részeiben nagy élelmi szükség uralkodik. Cork grófságban a' burgonya (kolompér) sem kecségetet bő aratással; honnan a' föld népe közt nagy inségtől tartanak. A' gabona azonban jól áll. — Bulwer H. L. ur az alsóházban 16ra indítványt jelentett azon oklevelek előmutatása iránt, mellyek a' britt és ausztriai kormány közt váltattak „Frankfurt szabad városnak ausztriai sereg által lett elfoglalása iránt.“ —

Limhouseban junius Skán 211 láb 's 6 ujnyi hoszsza, 56 láb széles, 36' láb, 6'' uj mélységű 's mintegy 2000 tonna terhű gőzfregátot bocsátottanak tengerre. Neve „Basa“, mert az aegyptusi al-király számára épült, két 120 löerejű erőműve 's 2 nagy álgyuja van, 's tetemes seregszám éllelme hordására fog fordíttatni.

FRANCZIAORSZÁG.

A' rendőrtiszttség meghagyta, hogy Párisból semmi nőszemély se bocsáttassék ki utlevél nélkül, férjhezmentnek pedig csak férje meghatalmazásából adassék az. — Hir szerint Meaux kerület választóji követül ismét Lafayettet szándékoznak megválasztani; ohajtván, hogy a' Lafayette név a' kamarai tagok névsorában folyvást tétessék ki, mint Latour d'Auvergues, ezrede jegyzeteiben. Valóságos követül Bureau de Tury ur, Lafayette György veje, jelenti magát. — Boitel ur a' Précurseur lap nyomtatója ismét szabadon bocsáttatott. — A' Messenger szerint ministeri eselszövények Dupin-t a' kamara-elnökségtől megfosztani 's helyébe Martin urat készülnek tenni. — A' j. des Débats hoszsza cikkelyt ad azon orosz rendelet ellen, melly a' moszka fiatalságnak külföldre utazhatását korlátozza, 's e' rendszabást ő nem csak jogtalan kényszerítésnek nevezi, melly egyesek szokásit 's hajlandóságát nyomja, hanem egyszersmind politikai álfogásnak is tekinti Russzia részére; minthogy általa gátoltatik ez nyugot műveltségével előhaladtában, mellynek fontosságát Russziára nézve nagy Péter czártól fogva valamennyi monarcha belátta, 's azért a' kiutazást minden módon pártolta is. — A' Moniteur kir. rendelést közöl, melly 80,000 ifjonezat hí az 1833. évi ujoncz-osztályból zászló alá. — A' Moniteur továbbá a' status-tanács 1830ki azon ítéletére is figyeltet, mellynél fogvást a' választóknak esküjüket tisztán 's egyszerűen kell minden korlát, fék, vagy tartózkodás nélkül letenniök; mivel tudva van, hogy a' statustanács Isle Jourdain canton 12 választója kérelmét, kik esküjüket fölvilágító nyilatkozással kiérték vala, félreveté. A' Gazette, ezen ítélet kö-

vetkezésiben sokáig azon véleményben volt, hogy a' legitimisták az esküt nem tehetik le a' nélkül, hogy meg ne bocsstelenítsék magokat. — Beszélük, hogy a' st. Cyri katonaiskola 300 tanítványiból hosszu börtönzet után 19ezet a' sereghez küldöttek különféle ezredembe közlegényekül; a' la Flèche-i katonaiskolából pedig 10et családokhoz utasítottak. — A' nemzeti őrség nagy részében többnyire republicanus tisztet választatnak. E' demonstratiókra a' ministerium azzal válaszol, hogy a' nemzeti őrségeket fölsozlatja. Már 22 városban 's 7 másodrendű községben nincs többé nemzeti őrség, 's ha ez így fog tovább is tartani, előre bizonyíthatni, hogy inntova három év mulva nemzeti őrség sem fog Franciaországban létezni, pedig az a' mostani kormány minden ereje. — Cormenin ur választójihoz (Bugeyben) tudósítást bocsátott, mellyben számot ad eddigi munkásságáról a' kamarában. Elvei gyanánt, mellyek valóulásán dolgozott, ezeket hozza föl: A' fizetshalmozások 's henye hivatalok eltörlesztése; a' ministerek 's ügyvivőjik felelőssége; a' községi rendszer kiterjesztése; bíró-választás a' község által; határtalan sajtószabadság; a' monopolium eltörlesztése, végre nemzeti gyűlés 's közös szavazási jog. — Mit hány a' ministerium szememre? ugymond, Hogy becsvágyó vagyok? Az vagyok, ha becsvágyónak veszi, hogy örömmel szolgálók hazámnak. Hogy tán tulságos (utopiste)? Igen, ha hazám nagyságáról álmodni annyit tesz. Hogy anarchista? Az vagyok, ha az észjogot (Vernunftrecht) az erőszak 's rendőség helyébe tenni akarni annak vétetik. Vagy tán legitimista? Az is vagyok, ha törvényes fölségnek egyedül a' népet ismérni annyit tesz. Vagy végre republicanus? Az vagyok, igen, mert Napoleonnal, Lafayettel, Dupont de l'Eu-re-rel, Chateaubrianddal 's Lajos-Fülöppel hiszem a' respublica megjelenését e' világon; de nem olly korán várom azt, mint ők. Mindenek előtt pedig Franciaországban hiszek, 's mint alázatos polgár, mint következetes (consequens) logikus vagy gondolkodó, semmit sem akaratok, semmit sem szabad akarnom, mint a' mit Franciaország akar. — A' j. des Débats jun. 16án fényesen főtí azon hasznokat, mellyek a' négyes szövetségből Franciaországra háramlanak. Fő következménye az europai egyensuly. A' Débats e' szerződést „dél rendszerének“ is nevezi. E' cikkelyt a' Temps és Messenger is csipős megjegyzésekkel rovogatják, mondván: hogy a' Débats e' szerződést még csak egy nappal előbb is négyes szövetségnek nem bátorzkodott nevezni, 's ma nevé visszaadván válaszul veti azt Európának. Ennyi bátorság annyi félelem után bizodalmat nem önt beléjük. A' kormány békes hódításit an-

nyira viszi, hogy Belgiumból, mely eddig neutralis status volt, szövetségest csinál; Schweizről már úgy beszél mint szövetségesről; szóval Olaszországon keresztül kis Ásia szívéig hat. — Mind ezt megfontolva e' háborus föllépést csak félelemből magyarázhatni meg, tudniillik a' választás előtti félelemből. Az egész cikkely tehát választói csel. — A' Messenger jelenti Rouenből jun. 16ról: Armand Carrel és Conseil ur a' National szerkesztői, továbbá Pauwels ur, 's még más három személy csolnakászni mentek a' Szajnára. Már elindultokkor nagy szél fútt, utóbb a' habok a' csolnakot fölfordították. Conseil ur 's egy fiatal ingenieur elmerültek, a' többit nagy nehezen menthették meg. A' szerencsétlenség az' uszóiskolával szemközt történt. — A' National Toulonból írja jun. 21ről: „Tegnap 20 altisztet láttunk, kiket a' kormány liberalis (szabadelmű) vélemény végett deportatiora ítélt. E' szerencsétlenek kötéllal voltak egymáshoz fűzve, 's rendőrség kísérte őket. — A' berlini polit. ujság után az ausztriai Beobachter ezeket mondja Lamennais munkájáról: „E' könyvben katolikus pap tanítja, hogy keresztyéni kötelesség a' revolutio, 's tolla, mellyel ir, evangéliumi egyszerűségű. A' munka főpontjai ezek: Isten az embereket egyenlökké teremté, ő egyedül az ur 's uralkodó. Minden próba felebarátunkat szolgasági függelmebe tenni, véték, jog-bitorlás és erőszak. Az uraság tehát e' földön csak a' testvéri egyenlőség elnyomatásával jöhetne létre. Kegyetlenség 's vad erőszak tarthatják egyedül azt így fön. Ezen erőszak ellen fölkelni, a' szabadságot minden földi függőség és szolgaság alul fölmenteni, érette harcra kelni, 's a' legkinosb halált is elszenvadni, minden keresztyén legszentebb kötelessége. Mert azért ölté föl Krisztus a' szolga alakot, hogy az emberiséget szolgaságból megváltsa; csak a' királyok 's fejedelmek lázadtak föl e' megváltási munka ellen, 's nem irtóztak magát a' keresztyén hitet bitorlott hatalmuk alapjává tenni. De közelg a' teljesülés ideje, 's nagy elhatározó harcra készülünk, mellyben a' szabadság fíjai győzni, e' világ fejedelmei 's urai pedig veszteni fognak. — A' munka következéseit olly kevéssé határozhatni meg, mint a' jövendőt; annyi azonban bizonyos, hogy a' forrongó tömegben e' kovász (ferment) fölszámíthatlan befolyással bírand. Különös, hogy e' munkában a' revolutio tanja (doctrinája) vallássá szerkeztült. Jelenség ez arra, hogy a' 18dik század negativ irányának vége; 's hogy positiv iránya, melly Európát átfolyja, mind mélységre, mind hatásheli erőre nézve növekedett. El láthatni tehát, mi természetű lesz azon harc, mellyhez mind inkább közelgünk.“

N É M E T O R S Z Á G.

A' katonai őrhelyek 's a' nemzeti őrség közlegényei Münchenben a' viszonyos tisztelkedések iránt abban egyeztek meg, hogy azon rész tisztelkedjék előbb, melly a' másikat előbb látja meg. Néhány polgár azon panaszkodik, hogy a' katonaság őket soha sem akarja előbb megpillantani, mi miatt is a' nemzeti őrség tisztikara Bajor-Birkenfeld Max hghez folyamodott, mint az ország védparancsnokához. — Frankfurtban jun. 7kén azon hir szállonga, hogy az angol és franczia követ a' várost elhagyták, mivel jegyzékeikre, mellyekkel a' város katonai fő parancsnokságának ausztriai generálra lett bízata ellen felszólamlának, nem kedvező választ vettek a' német szövetségtől. — Bécsből jun. 13ról írják, hogy a' német conferentziának vége. Mind a' 17. curia követi Metternich hgnél jelentek meg 2 órakor, a' vég jegyzőkönyvet aláírni 's meg pecsételni. A' nyilványságot szenvedő pontok nem sokára közé fognak tétetni, előbb azonban az illető kormányok helyben hagyását várják be teljes törvényességű megerősítés végett. — Tieck Lajos maj. 31én mint 61ik születésnapján Freyberg báró bajor követségi segédttől a' szász udvarnál következő saját kézzel írott levelét vevé a' bajor királynak: „Tieck Lajos tanácsnok ur! Mint a' regényes költészet teremtője, a' német literatura iránt jeles érdemeket szerze magának, mi az ur bekövetkező születésnapját előttem különösen jegyzésre méltóvá teszi. Én azt koronám polgári érdemrendje keresztével tüntetem ki. Abban az ur azon különös becsülés érzelmeit fogja föllelni, mellyel iránta vagyok“ München, maj 11kén 1834. Lajos.

P O R T U G Á L I A.

Galgnani Messengere Madritból kapott irások után következőn közli a' négyszeres szövetségi szerződés tartalmát: Spanyolország királynéregensnéje, 's leánya II. Izabella kiskorúsága alatt Spanyolország királynéja ő Fölsége, és braganzai hg. II. d. Maria nevében Portugália 's Algarbia regense ő cs. Fölsége, tökéletesen meggyőződven, hogy a' két ország koronája érdekére 's biztosítására kerülhetlenül szükséges mind ketjük törekvésinek mentülelőbbi egyesítése 's összehatása azon ellenséges czél ellen, melly szerint előbb ugyan ő portugáli fölsége királyszéke fölforgatása vétetvén irányul, most már a' spanyol elégületlen alattvalóknak is oltalom és pártolás nyujtatik: ő mondott FFik buzgó szándékkal levén minden szükséges eszközt előfogni, melly a' két ország jövendő sorsát békére 's belső boldogságra derithetné 's ez által szilárd és kölcsönös alapra állandósítaná, egymásközt megegyeztek.

hogy hadi erejüket egy célra egyesítvén, kényszerítsék mind d. Carlos spanyol, mind d. Miguel portugál infanst ez utóbbi ország tartományibul kiköltözni. Ezen egyezéshöz képest ő regens felségeik mindketten, a' Francziák 's Nagybritannia király ő Fölségeikhez fordultanak, kik mint különben is országos érdekeiknél fogvást, a' spanyol korona biztosításában részt venni tartozók, egyébiránt pedig a' felszigetnek úgy mint többi Európának nyugalmát lelkesen ohajtók, de különösen ő britanniai felsége mint Portugália iránt régi szövetségénél fogva némi kötelezésekkel tartozó, megegyezének a' mondott szerződés mellett kötelező felek gyanánt föllépni. A' cél eszközlésére ő FFik mindnyájan fölhatalmazottakat neveztek, 's névszerint ő felsége Spanyolország királyné-regensnéje a' nagybritanniai udvarnál megbízott ministerét gr. Florida Blancát, francziák királya ő felsége hasonlóan a' londoni udvarnál levő követjét hg Talleyrandot; ő nagybritanniai 's irlandi felsége viscount Palmerstont, a' külügyek ministerét, 's végre braganzai hg ő cs. felsége a' londoni udvarnál levő rendkívüli követét Sarmiento urat. Erre a' nevezett fölhatalmazottak következő czikkekben egyesültek: **I. cz.** Braganzai hg ő cs. felsége **II. d. Maria** királyné nevében, igéri részéről minden hatalmában álló eszközöket elővenni, hogy d. Carlost a' portugáli tartományokbul elűzhesse.— **II. cz.** Hasonlón spanyol királyné ő felsége, braganzai hg ő cs. felsége ebéli megkeresése 's kérelmére, egyébiránt pedig d. Miguelen, d. Carlos infansnak általa pártoltatása miatt igen igazságos és komoly elégtétel-követlésül, igéri, elégséges számú spanyol seregeket küldeni a' portugáli birtokba, mellyek ő cs. felsége hadával egyesülvén oda munkáljanak, hogy a' két infanst d. Carlost és Miguelt a' portugáli birtok elhagyására kényszerithessék; igéri ezenkívül spanyol királyné ő felsége, saját spanyol seregeit, mellyek mindenütt úgy tekintessenek 's fogadtassanak mint braganzai hg ő felsége seregei, saját költségén kitartani, a' nélkül hogy Portugáliának legkisebb terhére is essenek. Kötelezi magát ő felsége mondott seregeit Portugáliából azonnal visszahuzni, mihelyt a' két infans az országbul elűzve lesz, 's ő portugáli felsége azon seregek további ott tartózkodását nem kívánandja.— **III. cz.** Nagybritanniai király ő felsége, segédül egy hajóhad-küldésével 's egyéb rendszabások tételével, mellyeket e' szerződés szükségeseknek kívánandna, igérkezik közre munkálni.— **IV. cz.** Az esetben, ha Francziaország közre munkálása a' magas szerződő felek által szükségesnek találtatnék, igéri Francziák ki-

rálya ő felsége, részirül is mindent megtenni, minden fönséges szövetségesei e' célra nézve köz értekezés útján megegyeznének.— **V. cz.** Megegyeztek benne a' magas szerződő felek, hogy a' jelen czikkelyek kikötései következtében, haiadéktalan egy nyilatkozás bocsátták közre, mellyben a' portugál nemzetnek e' jelen szerződés alaptételei valamint célja kijelentessenek, 's braganzai hg ő cs. felsége lelkesülve azon kívánságtól, hogy a' történetkrül minden visszaemlékezés temettesék el, 's az egész nemzetet fönséges leánya királyszeke körül gyülekezve láthassa, kinyilatkoztatja ezennel szándékát, minden, ő leghivebb felsége alattvalóinak, kik bizonyos meghatározandó idő alatt, a' kormány iránti engedelmességre visszatérnének, általános és teljes bocsánatot hirdetni. Kinyilatkoztatja továbbá említett regens abeli szándékát is, hogy d. Miguelnek, mihelyt ő a' portugál és spanyol birtokot elhagyandja, születése 's rangjához illő esztendei jövedelmet fog biztosítani.— **VI. cz.** Spanyol királyné ő felsége hasonlóan szándékát nyilatkoztatja, d. Carlos infansnak, mihelyt a' portugál és spanyol birtokot elhagyja, rangja és születéséhez mérsékelt eszt. jövedelmet biztosítani.— **VII. cz.** A' jelen szerződés megerősítették, 's a' ratificatiók egy hónap alatt vagy ha lehet hamarabb is Londonban kieserltenessenek. Mellynek bizonyosságul fönnevezett négy meghatalmazott mellékelik saját aláírásukat 's pöcséteiket. London april. 22. 1834. Florida-Blanca. Talleyrand. Palmerston. Moraes-Sarmiento.

A' Gazetta di Genova jelenti, hogy d. Miguel kíséretének, melly mindössze a' eseléségen kívül 49 előkelő személyből áll, egy része, 's közöttük Lemos gen. jun. 18kán Nimrod angol corvetten Genuába érkezett.— A' Migueltól elszedett koronakincsek értéke körülbelül 380,000 font sterlingre becsültetik. D. Miguelnek Portugálban alig maradt valami privát birtoka, mivel minden jószágát, azokat is, mellyeket mint infans birt, kevéssel megbukása előtt a' status szükségai födözésire fordította, 's a' mit bir még, mindössze is egy kis mezei lak (quinta) melly 4000 font sterlingnél többet nem ér.— Rodil és seregei elhagyták Portugált; jun. 6kán Badajozon mentek keresztül vissza Spanyolország belsejébe, a' carlosiak ellen már most egyezőbb erővel folytatandó hadra nézve a' többi rendes seregekkel egyesülendők.

ELEGYHIR.

A' mailandi Echo szerint Torlonia római (kereskedő) ház privilegiumért folyamodott gözzszekerezés föllállithatás végett Róma és Nápoly közt.

Bank-részvény jun. 28kán. 12694.